etisk handel norge

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024

for Elis Norge AS

elis
Circular services at work

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl
Daglig leder
Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

I Elis Norge AS vil vi være et godt eksempel for andre, gjennom vår integritet og ærlighet, samt innlemme våre verdier i medarbeidere og partners hverdag. Menneskerettigheter er universelle, udelelige og umistelige. Respektere, beskytte og fremme menneskerettigheter, samt å forhindre at de blir krenket er en del av kjernen til vi som bedrift sitt samfunnsansvar.

Vi er veldig glade for at vi i 2023 ble medlem av Etisk handel Norge. Medlemskapet er viktig for Elis Norge, fordi EHN er et av de beste kompetansehusene i Norge på etisk handel samtidig som de utfordrer medlemmer og sørge for at dialog tar oss videre mot en mer rettferdig verden. Dette gir oss forståelse for forbedringspotensialet vårt og en tålmodig samarbeidspartner som hjelper oss på veien.

I Elis Norge AS skal alle føle seg velkomne og trygge til å være seg selv, uansett bakgrunn – og vi skal fremme toleranse og mangfold internt og i vårt arbeid med partnere.

Som bedrift har vi forpliktet oss til å styrke gjenbruk og sirkularitet i vår verdikjede, sikre en trygg arbeidshverdag for våre ansatte og være en positiv bidragsyter i samfunnet som helhet, gjennom vår bærekraftstrategi. Elis skal bidra med å tilby tjenester og produkter som reduserer ressursbruken hos kunden. Fremover skal vi fortsette å utvikle våre produkter, og vi skal proaktivt tilby alternative til markedet med lavere miljøpåvirkning. For at vi skal kunne sikre oss at dette arbeidet skjer systematisk, må vi ha en plan og kunne vise til progresjon. Vi mener at medlemskapet i Etisk handel Norge kan hjelpe oss med økt kompetanse på feltet internt, samt at samarbeidet mulig kan avdekke blindsoner vi kan ha i vår verdikjede når det gjelder bærekraftig og etisk forretningspraksis.

Vi er mange som kjenner på at verden går inn i mer urolige tider. Med vårt medlemskap i Etisk handel Norge og rapporten for 2024, viser vi at vår forpliktelse til en mer bærekraftig verden står ved lag over tid, og vi sammen skal jobbe for å få det til.

Frank Mengel,
Administrerende direktør - Elis Norge AS.

" Respektere, beskytte og fremme menneskerettigheter, samt å forhindre at de blir krenket er en del av vårt samfunnsansvar som bedrift "

Frank Mengel
Administrerende direktør - Elis Norge AS

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Elis Norge AS

Adresse hovedkontor

Smeltedigelen 1, 0195 Oslo

Viktigste merker, produkter og tjenester

Utleie (innkjøp, distribusjon og vask) av arbeidstøy, matter, mopper, kluter, hygiene og renrom.

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Vårt overordnede mål er at produktene våre skal redusere behovet for engangsprodukter, redusere ressursbruk for kunden, sikre deres ansatte og forhindre smitte og dårlig hygiene. Det dreier seg både om at vi setter krav til våre leverandører og hvordan de fremstiller produktene vi kjøper, samt at de produktene vi setter på markedet skal ha en positiv effekt i bruk hos kunden.

Det er vårt overordnede mål at våre varer og tjenester skal ha så liten miljøbelastning som mulig, ha et positivt håndavtrykk i bruk, samt unngå negativ påvirkning på mennesker og samfunn som blir påvirket av vår aktivitet. Elis som selskap og alle dets ansatte skal respektere og fremme menneskerettigheter i egen organisasjon og i våre partnerskap.

Elis Norge AS er en del av Elis SA, som er notert på franske Euronext Paris. Styre og ledelse er dermed ledet fra Frankrike. I styret er det tre komiteer; audit komite, kompensasjon og styringskomite, samt en bærekraft/CSR (Corporate Social Responsibility) komite. Styret ser over alle bærekraftsrelaterte saker inkludert menneskerettigheter, via CSR komiteen eller som behandling i styret. Styrende dokumenter som etiske retningslinjer godkjennes av administrerende direktør i Elis SA. Etiske krav til leverandørkjeden eies og godkjennes av Chief Procurement Officer, som er en del av ledelsen. Den norske versjonen av etiske retningslinjer godkjennes og følges opp av administrerende direktør i Elis Norge AS.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

870 000 000

Antall ansatte

480

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

Ingen vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Marit Flinder Roscher-Nielsen, bærekraftsansvarlig, Elis Norge AS

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

marit.flinder@elis.com

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Elis sin forretningsmodell baserer seg på at det er tjenestene våre som er vårt produkt. Det vil si at det er utleie av tekstiler og produkter som er vår ekspertise og vårt tilbud til markedet. Vi skal levere våre tjenester enkelt og forutsigbart slik at våre kunder kan fokusere på det de er best på – sin egen jobb. Dette er vår måte å tenke sirkulær økonomi på: definere kundens behov, bestille opp produktene, og holde produktene i sirkulasjon så lenge som mulig mellom kunden og oss. Slik reduserer vi produktenes påvirkning på miljøet for hver vask og hver reparasjon vi gjør.

Elis Norge handler varer og tjenester fra hele verden, men de største volumene våre kommer fra Europa og Skandinavia. Det er den globale innkjøpsorganisasjonen som har ansvar for å velge leverandører globalt, som også påvirker produktene som blir kjøpt inn i Norge. I 2023 var 37% av innkjøpene til konsern fra Europa, 35% fra Asia, 10% fra Afrika og 4% fra Brasil (til det lokale markedet i Sør-Amerika).

Vi kjøper hovedsakelig inn matter og arbeidsklær, som vi leier ut til våre kunder. I tillegg handler vi inn mopper, kluter og hygieneartikler. I Norge kjøper vi varer og tjenester i hovedsak fra norske eller skandinaviske leverandører. Elis Norge jobber kontinuerlig med å etablere bedre arbeidsforhold for våre leverandørbedrifter, gjennom dialog, langsiktige kontrakter, krav til etterlevelse av etiske retningslinjer, leverandørundersøkelser og revisjoner (både on-site/remote). Sammen med leverandørene våre, jobber vi for å redusere risikoen for at vi skal skade miljø eller mennesker i vår daglige drift.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

494

Kommentar til antall leverandører

Dette er antall leverandører med mer enn 20 000 NOK i inntjening fra Elis Norge, hvor 40 stk står for omtrent 60% av leverandørkosten.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Helt/delvis egeneid produksjon | Innkjøp direkte fra produsent | Innkjøp via agent/mellomledd/importør/merkevareleverandører | Annet

Rundt 40% av det Elis Norge kjøper inn kommer fra Elis konsern, som produserer produktene selv. Elis konsern kjøper inn materialer via egne leverandører. Rundt 40% av innkjøpene til Elis Norge kjøpes direkte fra produsent (arbeidstøy, matter, hygiene), og rundt 20% kjøpes vi agent eller mellomledd (emballasje, plast, maskindeler).

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Polen : 3
Makedonia : 1
Vietnam : 2
Tunisia : 1
Bangladesh : 1
Swaziland : 1
Pakistan : 3
Bosnia-Hercegovina : 1
Australia : 1
Bangladesh : 3
Belgia : 1
Kina : 3
Kypros : 1
Danmark : 1
Finland : 1
Frankrike : 1
Tyskland : 1
Indonesia : 1
India : 2
Italia : 1
Litauen : 1
Luxemburg : 1
Madagaskar : 1
Nederland : 1
Norge : 1
Romania : 1
Slovakia : 1
Sri Lanka : 1
Sveits : 1
Sverige : 1
Taiwan : 1
Tyrkia : 1
Storbritannia : 1
USA : 1
Ukraina : 1
Laos : 1
Bulgaria : 1

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Bomull	Bangladesh Kina Indonesia India Madagaskar Pakistan Vietnam
Ull	Australia Uruguay
Nylon	Kina
Polyester	Kina India Italia Sri Lanka Pakistan
Nitril	Sri Lanka
Gummi	Storbritannia USA Den europeiske union
Distribusjon / innleie	Norge

I 2024 vurderte vi våre strategiske leverandører og deres innsatsfaktorer. Våre største innkjøp er tekstiler, matter og hygieneartikler. Basert på våre leverandørers informasjon, har vi avdekket følgende prioriterte innsatsfaktorer og geografisk tilhørighet.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Mål : Fullføre aktsomhetsvurdering i henhold til anbefalingene i OECDs retningslinjer.

Status : Vi er i gang med hvordan vi strukturelt og prosessarbeidet for aktsomhetsvurderinger, og vil fortsette arbeidet videre i 2025. Vi tok et løft ved å forbedre rutiner, retningslinjer, samt vurdere risikoapetitt og prioritere leverandører for oppfølging i 2024. I 2025 vil vi, ved ekstern hjelp, vurdere hvor gapene for å bli enda bedre på aktsomheter, er - og prioritere tiltak for å lukke hullene.

2

Mål : Digitalisere / systematisere risikovurdering av leverandører.

Status : Vi har hatt noen ressursutfordringer for å fullverdig kunne kjøre dette prosjektet i 2024. Vi begynte å bruke Etisk handel Norges digitaliserte risikoverktøy høsten 2024, og jobber med å overføre informasjonen fra tidligere leverandørvurdering. Vi vil lete etter digitale løsninger for å følge opp våre leverandører i Norge i 2025.

I mangel av å kunne fullføre full digitalisering av leverandørene, fikk vi prioritert å standardisere prosessen for leverandørevaluering og sjekklisten før og under resignering av leverandører. Dette inkluderer nå både sjekkliste, risikovurdering og rutiner for oppfølging av avvik i kontraktsperioden.

3

Mål : Prioritere oppfølging og tiltak mot høyrisiko-leverandører.

Status : I 2024 har vi prioritert å følge opp leverandørene som er nærmest oss geografisk, med hovedvekt på vaskerier og distribusjon. Vi har kartlagt alle innleide aktører i distribusjon, og jobber med at de alle skal være registrert i StartBank for å sikre dokumentasjon. En av våre underleverandører på vaskeritjenester, Breeze, gikk konkurs i 2024, noe som gjorde at arbeidet endret seg noe i løpet av året. Vi vil fortsette å følge opp disse underleverandørene i 2025, inkludert fysiske besøk.

Prosessmål for kommende år

1

Forbedre rutiner for intern formidling og regelmessig opplæring av etiske retningslinjer, for ansatte og leverandører.

2

Gjennomføre gapsanalyse for første aktsomhetsvurdering + forbedringspunkter.

3

Følge opp prioriterte aktører i leverandørkjeden, etter evaluering i aktsomhetsvurderingen.

4

Gjennomføre 1-2 leverandørrevisjoner.

5

Oppdatere innkjøpspolicy, så den er i tråd med metodikken i aktsomhetsvurderingen.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://no.elis.com/sites/no.elis.com/files/2025/02/25/Etiske%20retningslinjer%20%E2%80%93%20Elis%20Norge%20AS.pdf

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Elis støtter opp under forpliktelsene som ligger i følgende konvensjoner og samarbeid:
› the United Nations Universal Declaration of Human Rights and the European Convention on Human Rights;
› the United Nations Convention on the Rights of the Child;
› the United Nations Global Compact;
› the ILO fundamental conventions;
› the United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights;
› the OECD Guidelines for Multinational Enterprises.

Respekt for andre og profesjonell opptreden i alle situasjoner er faktorer som bidrar til utvikling av alle ansatte i konsernet. Prinsippene som deles av alle ansatte i Elis kan oppsummeres som følger:
• Opptre med integritet og ansvar, og vær et eksempel,
• Respekter verdigheten og rettighetene til alle,
• Opptre som en miljøvennlig aktør,
• Overhold lover og forskrifter,
• Forbedre ytelse kontinuerlig .

Respekt for disse prinsippene og verdiene vil bidra til konsernets gode omdømme og resultater.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Etiske retningslinjer for Elis Norge og dets ansatte er forankret i konsernets etiske retningslinjer, tilpasset krav og forventninger i Norge.

De etiske retningslinjene er utarbeidet og godkjent av styret i Elis-konsernet. Den norske versjonen er godkjent av administrerende direktør i Norge, og vedkommende er ansvarlig for en jevnlig revidering og godkjenning gjennom vårt kvalitetssystem.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

I Norge er det administrerende direktør som har det formelle ansvaret for bærekraft og menneskerettigheter i Elis Norge AS. Bærekraftsansvarlig i Norge rapporterer til administrerende direktør og har ansvaret for risikovurdering, gjennomføring av tiltak og rapportering innen arbeidet med menneskerettigheter. Oppgaver, roller og ansvar er beskrevet i en prosedyre for arbeidet med anstendig arbeidsforhold og menneskerettigheter. Prosedyren er en del av styringssystemet for HMS, kvalitet og bærekraft, som er tilgjengelig for alle ansatte.

Bærekraftsansvarlig har også en rapporteringslinje til CSR direktør i Elis SA, slik at Elis SA som konsern kan jobbe på tvers av flere felles funksjoner, spesielt innenfor innkjøp og leverandørhåndtering.

Elis Norge har i 2024 systematisert og konkretiser fremgangsmåte og prosess for kartlegging av risiko for menneskerettighetsbrudd i drift og verdikjede. Selve prosessen og risikovurderingen er presentert på våre hjemmesider Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold | Elis

Rundt 60% av våre innkjøp i Norge, gjøres direkte fra direkte leverandører, og 40% av innkjøpene til Elis Norge gjøres gjennom en felles innkjøpsfunksjon. Konsernets CSR og bærekraftsaktiviteter følges opp i hvert land gjennom administrerende direktør og bærekraftsansvarlig. En sentral aktsomhetsvurdering og identifisering av mulige menneskerettighetsrisikoer kan derfor også overføres til Elis Norge. Elis SA har iverksatt risikovurdering og leverandører blir risikovurdert ut ifra flere faktorer: Geografisk område, menneskerettigheter, korrupsjon og strategisk viktighet (volumer og produktet de leverer). En helhetlig vurdering avgjør om vi gjennomfører et fysisk besøk, eller om spørreundersøkelser er dekkende. Denne vurderingen gjennomføres for alle leverandører minst hvert tredje år.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

I Elis Norge er arbeidet med aktsomhetsvurderinger delt mellom innkjøpsavdelingen, under finansdirektøren, og bærekraftsansvarlig. Det er bærekraftsansvarlig som er ansvarlig for å gjennomføre en aktsomhetsvurdering, mens det er innkjøpsansvarlig som er ansvarlig for at funnene i aktsomhetsvurderingene følges opp i det daglige med leverandører.

Ett av våre tiltak for 2025 er å tydeliggjøre denne oppfølgingen i en oppdatert retningslinje for innkjøp.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Gjennom arbeidet med aktsomhetsvurdering, har en rekke interne funksjoner blitt identifisert som relevante for økt kompetanse. I 2024 ble det gitt opplæring generelt i organisasjonen om menneskerettigheter og ansvarlig arbeidsforhold, gjennom allmøter og egne møter hvor alle i Elis Norge kan delta. I 2024 gjennomførte vi en bærekraftsuke, med fokus på miljøbelastningen av våre aktiviteter. Det ble gjennomført opplæring i bærekraftstema, sendt ut nyhetsbrev, lunsjer med quiz og konkurranser - for å heve den generelle interne kompetansen på området. I tillegg har vi lagt vekt på kompetanseheving for innkjøpsfunksjonen og internrevisjon.

Dette vil vi jobbe videre med i 2025. For arbeidet med å forbedre egne prosesser internt, har en rekke funksjoner blitt identifisert og følges opp i et eget prosjekt i 2025. Dette inkluderer HMS, internrevisjon, finans, salg og kundeservice.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Elis Norge har, sammen med Elis konsern, en felles bærekraftsstrategi som går ut nå i 2025.
Det er tre pilarer i bærekraftsstrategien: Sirkularitet og gjenbruk i alt vi gjør, et trygt arbeidsmiljø med kompetente ansatte og være en positiv bidragsyter for samfunnet. Under hver pilar finnes det en rekke mål som rapporteres på både for Norge og felles for Elis-gruppen. Våre overordnede mål og ambisjoner er presentert i vår årlige redegjørelse om bærekraft, 2024-rapporten finner man her

I 2023 annonserte Elis et klimaveikart mot 2030, som er godkjent av Science Based Targets initaitive.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Elis-konsernet har formalisert forpliktelsen om menneskerettigheter i etiske retningslinjer (Code of Ethics), som gjelder alle ansatte og all aktivitet i selskapet. Elis Norge har en tilpasset norsk versjon av de etiske retningslinjene. Alle ansatte, uansett posisjon, organisatorisk tilhørighet eller geografisk lokalisering, forventes å promotere og verne om de etiske retningslinjene De etiske retningslinjene er basert på verdiene til konsernet; integritet, ansvarlighet, respekt og profesjonalitet.

Vi har utarbeidet en retningslinje for virksomheten som helhet, som i tillegg til våre etiske retningslinjer - som går på ansattes adferd og forventinger - styrer oss på hvordan vi som bedrift skal handle.

Planer og strategier følges opp av ledelsen i Norge jevnlig ved at bærekraftsansvarlig rapporterer månedlig til administrerende direktør. Finansdirektør og innkjøpsansvarlig er med i arbeidsgruppa for gjennomføring av aktsomhetsvurdering og oppfølging av tiltak.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Vi forventer at våre leverandører og samarbeidspartnere arbeider målrettet og systematisk for etterlevelse av våre retningslinjer for leverandører og derunder prinsipper for bærekraftig forretningspraksis i henhold til Etisk handel Norges prinsipperklæring.

I tillegg forventer vi at våre leverandører:
• Arbeider aktivt med aktsomhetsvurderinger, det vil si: gjøre egne risikokartlegginger for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og stanse, forebygge og redusere slik påvirkning.
• Vise vilje og evne til kontinuerlig forbedring for mennesker, samfunn og miljø gjennom samarbeid.
• På oppfordring fra Elis Norge dokumentere hvordan de selv, og eventuelt underleverandører, arbeider for å etterleve retningslinjene.
• Sporbarhet: Har et system for håndtering av klager knyttet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon.
• Unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

Etiske retningslinjer for leverandører i Norge, basert på Elis konsernets retningslinjer:
https://no.elis.com/sites/no.elis.com/files/2023/09/05/Supplier%20Code%20of%20Conduct%20ELIS%202021.pdf

Indikator

Oppfølging og leverandørbesøk - basert på funn i aktsomhetsvurderingen

Vi har fulgt opp distribusjonsleverandører til vårt logistikksenter i Oslo, hvor målet har vært å få alle til å være registrert i StartBank. I tillegg har vi vært i dialog med underleverandører på vaskeritjenester.

Målet er flere leverandørbesøk i 2025, samt en full leverandørrevisjon med revisjonsteamet vårt.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Vi har gjort en initiell vurdering av våre leverandører og hvor størst risiko for menneskerettighetsbrudd ligger. I vårt arbeid med aktsomhetsvurdering og bærekraftig forretningspraksis har vi funnet noen forbedringspunkter på våre interne retningslinjer og systemer/rutiner. Vi har prioritert å følge opp der vi kan påvirke direkte og sektorer for videre arbeid med risikovurdering. Dette er hovedsakelig tekstiler og emballasje, men også logistikk og vaskeritjenester (underleverandører). Vi har hatt avvik hva gjelder arbeidskontrakter og arbeidstid på innleie av distribusjon mot en kunde. Dialog med kunde og leverandør har styrket vårt eget arbeid i å følge opp innleide logistikktjenester og gjort oss oppmerksomme på at rutinene våre må styrkes for at avvik følges opp systematisk.

2 Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Skader / HMS i vaskeri/produksjon og transporttjenester hos leverandører	Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Regulære ansettelser	Norge
Menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i leverandørkjeden til tekstiler	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Arbeidstid Marginaliserte befolkningsgrupper	Bangladesh Kina India Laos Sri Lanka Madagaskar Pakistan Vietnam
Anstendig arbeidsforhold i vaskeri/produksjon og transporttjenester hos leverandører	Tvangsarbeid Diskriminering Lønn Arbeidstid Regulære ansettelser	Norge

Vår vesentlighetsanalyse, i henhold til kravene i de nye reguleringene, gjøres i konsern. Vesentlighetsarbeidet der påvirker oss i Norge og legger føringer for våre prioriteringer. I tillegg til en helhetlig vesentlighetsanalyse for Elis-gruppen, gjennomfører vi en egen aktsomhetsvurdering i Norge, som sikrer at vi kan prioritere egne, lokale tiltak.

Mer om vårt arbeid, funn og tiltak finnes i vår årlige redegjørelse på våre nettsider:
https://no.elis.com/nb/menneskerettigheter-og-anstendige-arbeidsforhold

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den riskoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er

benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

Arbeidet med leverandørkjeden deles mellom to arbeidsstrømmer, grunnet vår leverandørkjede - en i Elis konsern og en vår direkte leverandører til Elis Norge.

Mer enn 90% av arbeidstøy i Elis konsern er produsert med tekstiler som har et kjent opphav, som er godkjent av Elis konsern som gjør at vi har en sterk kontroll på vår forsyningskjede (tier 1 og 2). Tekstiler og hygiene artikler blir i hovedsak ettergått og revidert av hovedkontoret i Frankrike. Innkjøp per region i 2023 var Europa 37%, Asia 35%, Afrika 10%, i tillegg til at vi produserer selv i Europa.

Gjennom Supplier Code of Conduct for leverandører krever Elis at leverandører jobber etter prinsippene og retningslinjene i the UN Global Compact, the UN Guiding Principles, the OECD Guidelines, the ILO core convention, the UK Anti-Bribery and Corruption ACT (UKBA) og den franske Sapin II Law. I tillegg gjelder egne forventninger om etterlevelse av Loven om Åpenhet i Norge, som trede i kraft i 2023. Retningslinjene forplikter leverandørene til respekt for menneskerettigheter, anstendig arbeidsforhold, beskyttelse av miljøet og anti-korrupsjonsarbeid.

Basert på risikovurderingen, høyest sannsynlighet for mest negativ påvirkning, har vi identifisert noen konkrete områder innen menneskerettigheter som vi ønsker å følge opp med våre leverandører: Risiko for tvangsarbeid, barnearbeid, lønn og arbeidstid, helse og sikkerhet. Vi vet at aktørene i vår verdikjede – de vi kjøper produkter fra, opererer i land forbundet med risiko for brudd på menneskerettigheter, slik som Pakistan, India, Bangladesh, Indonesia, Vietnam og Kina. Vi vet også at det kan være risiko for brudd på menneskerettigheter lokalt knytet til arbeidsforhold, for vår innleie av tjenester.

For Elis konsern er hovedtiltaket som er iverksatt for å redusere risikoen for menneskerettighetsbrudd i verdikjeden, å gjennomføre Corporate Social Responsibility (CSR) revisjoner av prioriterte leverandører. Dette tiltaket dekker 90% av våre sentrale innkjøp. I tillegg gjennomføres det fysiske audits av en sertifisert tredjepart.

En CSR-revisjoner bygger på Elis konserns etiske retningslinjer for leverandører og dekker blant annet følgende punkter:
- Hygiene og sikkerhet i produksjon, samt søppelhåndtering
- Analyse av arbeidsstokken, for å avdekke at det ikke forekommer barnearbeid, tvunget arbeid og at lønninger følger lovverket.
- Aksjonsplaner utarbeides ovenfor leverandøren for å tette hull, og jobbe målrettet med forbedringer. Dette følges opp fra Frankrike.
- Kun leverandører med høy nok CSR score blir kvalifisert som leverandør hos Elis.

Elis konsern har iverksatt risikovurdering og leverandører blir risikovurdert ut ifra flere faktorer: Geografisk område, menneskerettigheter, korrupsjon og strategisk viktighet (volumer og produktet de leverer).
• Geografiske områder deles inn i lav, medium, høy risiko
• Sertifiseringer vurderes etter hvorvidt de er standardisert (ISO:26000, SA 8000, ISO:14001, BSCI, Sedex), samt egenerklæringer (etiske retningslinjer og lignende)

En helhetlig vurdering avgjør om det gjennomføres et fysisk besøk, eller om spørreundersøkelser er dekkende. Denne vurderingen gjennomføres for alle leverandører minst hvert tredje år. Ved gjentakende tilfeller av manglende oppfølging fra leverandør, vil kontrakten med leverandør bli avsluttet så fort som mulig.

Elis konsern har som mål at 95% av direkte leverandører skal gjennomgå en vurdering etter standardiserte bærekraftskriterier eller revisjoner. I 2024 oppnådde selskapet 93.3%.
For store og kritiske leverandører gjennomføres det undersøkelser minimum hvert tredje år.

Et av tiltakene for å redusere risiko for menneskerettighetsbrudd er at vi inngår langsiktige partnerskap med våre største leverandører for å ha et godt og transparent samarbeid der bærekraft er en viktig del av dialogen og samarbeidet, også for å mitigere mulige risiko innen miljø, styresett og menneskerettigheter for Elis.

I Elis Norge jobber vi i tillegg etter en trinnvis modell, som inkluderer vurderingen fra konsern.
Først gjennomgår vi overordnet risiko i Norge, risikoråvarer, risikobransjer og opprinnelsesland. Her vurderer vi

alle våre leverandører til Norge, og får opp en prioritert liste med leverandører definert av risikoområder som er forbundet med vår sektor, som hms/sikkerhet, tvangsarbeid, likestilling, barnearbeid og anstendig arbeidsforhold.

Dersom det ikke avdekkes risiko hos leverandør, stoppes vurderingen der. De leverandørene som viser seg å inneha risiko blir tatt videre til et arbeid med dokumentasjon og dialog. Vi vurderer risikoen fra lav til høy for disse leverandørene basert på den informasjonen som er tilgjengelig fra deres kant.

Etter en slik vurdering har Elis Norge, igangsatt egne lokale tiltak for å følge opp norske og skandinaviske produkt- og tekstilleverandører og lokale tjenesteleverandører (hovedsakelig innen vaskeri- og logistikktjenester).

Indikator

Andel leverandører i risikofylte leverandørkjeder som er kartlagt

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

Vi har begrensede ressurser i organisasjonen, og har valgt en priorteringsmatrise hvor vi har satt opp strategisk risiko, samt høy/medium/lav risiko for menneskerettighetsbrudd. Vi har vurdert vår evne til å påvirke aktørene i dette bilde, og derfor prioritert de nærmest oss - i lokasjon og volum. Andre mulige negative risiko som kan forekomme, håndteres gjennom varsling- og avvikssystemet vårt, og håndteres etter de rutiner som ligger i systemet.

3 Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Skader / HMS i vaskeri/produksjon og transporttjenester hos leverandører
Overordnet mål :	Vårt overordnede mål er at det ikke skal skje skader verken i Elis eller i vår verdikjede. Det skal være fysisk og psykisk trygt å gå på jobb, og man skal være like frisk når man går fra jobb som da man kom på jobb. For produksjonsbedrifter gjelder det derfor å ha en sterk helse- og sikkerhetskultur. Vi forventer at alle leverandører som leverer varer og tjenester til oss, tilrettelegger for at deres ansatte er trygge på jobb og har nødvendige forutsetninger for å hindre skader. Vi har forpliktet oss til å involvere de ansatte slik at de aktivt kan bidra til et trygt arbeidsmiljø, og dette gjelder også for våre leverandører og innleide tjenester.
Status :	Gjennom dialog, dokumentasjon, samt fysiske besøk hos våre underleverandører har vi tatt et første skritt mot å sikre at våre leverandører jobber med samme HMS kultur som vi ønsker for Elis. Vi må forbedre våre egne dokumentasjonssystemer for å systematisere dette arbeidet ytterligere. Våre innleide sjåfører får samme HMS trening som våre faste ansatte sjåfører.
Mål i rapporteringsåret :	Ansette flere sjåfører fast, slik at vi unngår innleie til distribusjon av våre tjenester. Dialog med leverandører på tekstiler for dokumentasjon på HMS sertifiseringer og tiltak.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

I 2024 har vi gått fra rundt 65% til 75% faste ansatte sjåfører på vårt største distribusjonssenter, i Oslo. For fire år siden hadde vi kun 10% faste ansatte sjåfører I tillegg har vi inngått langtidsavtale med to underleverandører på distribusjon, for å sikre usikkerhet og sesongvariasjon. Disse underleverandørene skal være registrert i StartBank - som sikrer et minimum av dokumentasjonskrav. En forutsigbar langtidsavtale samt faste ansettelser sikrer at vi kan drive med HMS opplæring, samt iføre dem uniformer som er i tråd med behovene for sikker distribusjon. Dette gjør at det er lavere sannsynlighet for skader i distribusjon.

Vi har vært i dialog med våre tekstilleverandører om deres HMS-arbeid på fabrikker, hovedsakelig i Asia, og bedt om dokumentasjon som vi kan lagre i våre systemer. Dette arbeidet vil forsterkes i 2025.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

I 2024 startet vi oppfølgingen av transportselskapene vi leier inn til distribusjon av egne tjenester og varer. Vi har fokusert på vårt største distribusjonsanlegg i Oslo. Vårt mål var å få alle våre innleide tjenester i distribusjon inn i StartBank samt en revisjon på en transportaktør i 2025.

Indikator

Andel ansatte sjåfører på Ulven

Dette har økt fra 10% i 2021.

Alle innleide distribusjonsselskap i Oslo skal være registrert i StartBank

Manglet en bedrift i utgangen av 2024, som skal ferdigstilles i 2025.

	Menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i leverandørkjeden til tekstiler
Overordnet mål :	Elis har en omfattende og global leverandørkjede. Sterk leverandørkontroll og et proaktivt ansvar for at miljø, folk og samfunn ikke skal påvirkes negativt av våre innkjøp, er derfor nødvendig for å nå våre bærekraftsmål.
Status :	Gjennomført den første aktsomhetsvurdering for den norske virksomheten Antall varslingssaker i Norge: 1 Styrket interne retningslinjer og handlingsplan ved varsling og avvik
Mål i rapporteringsåret :	Innen 2025 skal mer enn 95% av våre konsernleverandører være vurdert etter miljø, sosiale og etiske kriterier.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Et av våre tiltak for å redusere risikoen for menneskerettighetsbrudd er langsiktige partnerskap med våre største leverandører. Dette sørger for gode og transparente samarbeid som gir bedre muligheter for tillitsbasert dialog og også muligheter til å forbedre situasjonen ved kritikkverdige forhold.

Vi skal bruke vår innflytelse mot våre partnere til å styrke oppslutning og kunnskapen om etisk og bærekraftig handel. Når vi ikke bruker vår konsernavtale, handler vi inn tekstiler fra en liten gruppe tekstilleverandører som vi har et langsiktig og åpent forhold til, og som kan levere tekstiler til utleietjenester som tåler industriell vask. Disse aktørene, som Wenaas, Sverre Monsen og Kentaur, er bedrifter med god kjennskap til hva som forventes i det norske markedet og har en langsiktig tilnærming til sine leverandørkjeder. Vi har både jevnlige statusmøter og adhoc oppfølging med disse leverandørene.

Vi forventer at våre leverandører arbeider med egne aktsomhetsvurderinger og har en egen risikokartlegging for mulig negativ påvirkning mot mennesker, samfunn og miljø, og jobber med å forebygge og redusere egen påvirkning. Vi ønsker at våre leverandører viser vilje og evne til kontinuerlig forbedring på området, og kan dokumentere arbeidet ved behov overfor Elis. Vi har gjort en vurdering av informasjon som er gjort tilgjengelig fra våre leverandører og har gjort en første prioritering av hvilke leverandører som skal følges opp.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Kommer det avvik som melder om mulig brudd på retningslinjene hos leverandør, går vi i dialog for å utføre både umiddelbare og langsiktige tiltak. Her har vi tydelige forventninger til både tidsrammen for oppretting av brudd og til forbedringer som skal forebygge fremtidige brudd. Vi har hatt ett slikt varsel i 2024, som ble fulgt opp i dialog med leverandør (ikke tekstilleverandør). Tiltak ble iverksatt, for å dokumentere arbeidsavtale og timelister.

Når situasjoner endrer seg i områder som våre leverandører er til stedet, slik som Bangladesh høsten 2024, forventer vi at våre leverandører følger situasjonen tett og kan gi oss dokumentasjon og status ved behov. Slik kan vi også justere vår aktsomhetsvurdering løpende.

Alle leverandører i vår innkjøpsbase skal ha mottatt våre etiske retningslinjer, enten som en del av kontrakten eller ettersendt, innen utgangen av 2025.

	Anstendig arbeidsforhold i vaskeri/produksjon og transporttjenester hos leverandører
Overordnet mål :	Elis respekterer, beskytter og fremmer menneskerettigheter i egen organisasjon og i våre partnerskap. Elis har forpliktet seg til å jobbe systematisk med å forhindre menneskerettighetsbrudd og brudd på anstendig arbeidsforhold, både i egne operasjoner og i verdikjede. Vi vil sette opp tiltak for å redusere risiko som er funnet i aktsomhetsvurderingen og følge opp leverandører som faller i risikogruppen.
Status :	Vi har innført en leverandørprosedyre og et re-evalueringsskjema for leverandører i 2024. Vi har startet arbeidet med å bruke interne revisjonsressurser for å kunne gjøre eksterne revisjoner hos leverandører.
Mål i rapporteringsåret :	Styrke oppfølging av avvikssystemet og forbedringsforslag. Styrke internrevisjonens mulighet til å fange opp avvik hos innleide tjenester, gjennom besøk og sjekkliste. Kartlegge alle aktørene vi leier inn distribusjon- og vaskeritjenester fra.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Lik vårt arbeid med å sikre en sterk HMS-kultur, både hos oss og i våre innleide tjenester, er hovedtiltaket vårt at vi ønsker å ha flere ansatte enn innleie. Dette gjør også at vi sikrer oss mot risikoen for mulig tvangsarbeid og risiko for lave/ulevelige lønninger. Derfor ønsker vi både at våre leverandører (vaskeri og transport) samt vi har faste ansatte som regel. I 2024 kartla vi alle selskapene som vi har i vår distribusjon, og startet jobben med å sikre at alle hadde kontrakter og registrering i henhold til våre nye krav - dokumentasjon i StartBank.

Vi har vært i dialog med vaskeritjenester vi har i forskjellige deler av landet. Deler av disse tjenestene har gått konkurs i 2024 (Breeze), så det har vært noe utfordrende med dialogen og dokumentasjon - da det har vært fokus på å få leveranser til kunder etter større endringer i tilbudet.

Alle transportselskap skal være registrert i StartBank innen 2025
Besøk og audit av underleverandører på vaskeritjenester - tre besøk og en audit

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Vi opplever at flere av våre samarbeidspartnere og leverandører har hatt økt fokus på anstendig arbeidsforhold og menneskerettigheter de siste årene. Vår forventning er at både ved å styrke arbeidet internt og heve egen kompetanse, samt å gå i tettere dialog med våre leverandører skaper vi en tillitsbasert kommunikasjon, som gjør at avvik enklere fanges opp. Det skal ikke være forbundet risiko eller bekymring knyttet til varsling og det å ta opp utfordrende situasjoner. Dette har vi prioritert i 2024, ved å etablere dialog med parter og tydelig leveranser ut i organisasjonen vår der vi har prioritert tiltak.

Innen utgangen av 2024, hadde vårt største logistikksenter, på Ulven i Oslo, fått registrert alle utenom en av sine innleide transportselskap i StartBank. Noen av innleide tjenester blir også avviklet fordi vi ansetter flere sjåfører selv.

Det var ingen innrapporterte saker som medførte disiplinære tiltak i 2024.

Indikator

Antall varslingssaker i Norge som endte med disiplinær sak

Vi tror ikke at vi skal jobbe mot å få null varslingssaker - da kan det oppstå mørketall. Vi tror på at vi skal jobbe med å sikre at faktiske saker blir identifisert og at rutinene for å håndtere dette er gode.

3.B Andre tiltak for å håndtere risko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Gjenbruksmodellen vår er utgangspunktet for plan for å redusere vår natur- og miljøpåvirkning. Gjennom å sette flerbruk, ombruk og gjenbruk i system reduserer vi behovet for bruk og kast, og den samlede påvirkning på planeten. Samtidig, bedrifter som kjøper og eier produkter og varer, vil likevel alltid ha et fotavtrykk. Målet er at et sirkulært tankesett skal redusere dette så mye som mulig.

Vann er en nødvendighet for et vaskeri, men vann er også en ressurs som er under press. Derfor har vi som mål å redusere vårt forbruk av vann, gjennom å effektivisere bruken og gjenbruke mer. Vårt mål er at alle anleggene i Norge skal ha vanngjenbruk mellom de forskjellige vaskeprosessene, slik at vi reduserer behovet for å ta inn rent vann i vår prosess.

Indikator

Redusere vannforbruket i vår drift

Redusert forbruk av vann, selv med økt volum vasket. Målt i kubikkmeter.

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Elis har satt ambisiøse mål for å redusere sine utslipp av klimagasser og klimaveikartet mot 2030 er blitt godkjent av Science Based Target initiative (SBTi) - en internasjonal gullstandard for klimamål.

Målene i klimaveikartet er satt i henhold til Parisavtalen fra 2015, hvor verdens land ble enige om å begrense den globale oppvarmingen til under 1.5°C sammenlignet med før den industrielle revolusjon.

SCOPE 1 og 2 : - 47,5 % *
Redusere absolutte klimagassutslipp fra direkte og indirekte kilder. Direkte utslipp er hovedsakelig bruk av naturgass (anlegg) og drivstoff (distribusjon). Indirekte utslipp er hovedsakelig knyttet til elektrisitetsbruk.

SCOPE 3 : - 28 % *
Redusere absolutte klimagassutslipp fra innkjøp, andre drivstoff og energi-relaterte aktiviteter, frakt og distribusjon til Elis, ansattes pendlerreiser og avfallhåndtering. Innkjøp står for rundt 75% av våre Scope 3 utslipp. Derfor er det viktig å både redusere innkjøp, og gjøre innkjøp av produkter med så lavt fotavtrykk som mulig

Indikator

Redusere våre Scope 3 utslipp med 28% fra 2019 til 2023

-4.3%	-3.6%
2024	2023

Det største klimaavtrykket i våre innkjøp (Scope 3, kategori 3.1) er våre tekstilinnkjøp, og det er en viktig del av å redusere vår totale klimagassutslipp.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Etablere et leverandørsystem som tar høyde for en kontinuerlig dialog med leverandører, og hvor endringer hos leverandøren eller hos oss synliggjøres og kan gis tilbakemelding på.

Indikator

Få inn alle strategisk viktige leverandører inn i et leverandørsystem slik at vi kan sikre at det kan dokumenteres forpliktelse og dialog med leverandører

2024:	0
2023:	0

Vi er i gang med dette prosjektet, men det er noe forsinket - grunnet interne ressurser.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Produksjon av tekstiler og produkter vil alltid kreve ressurser og råvarer. Derfor er det mest bærekraftige innkjøpet, det innkjøpet vi ikke gjør. Og når vi først kjøper, må vi sørge for at innkjøpene varer. Elis jobber med å redusere fotavtrykket til våre produkter gjennom å utvikle produkter med lavere miljøvirkning og økodesign, samt å bruke sertifiserte materialer og produkter.

Indikator

Hver produktfamilie skal ha en kolleksjon som er et mer bærekraftig alternativ

2024	2023	2022

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Elis konsern har et anti-korrupsjonsprogram som gjelder hele organisasjonen. Programmet har som mål å identifisere, forebygge og redusere risikoen for korrupsjon, bestikkelser og påvirkningshandel.

Konsernets compliance team bistår hvert av de enkelte lands ledelser, som er ansvarlige for å fremme, tilpasse og implementere programmet i sine respektive land. Elis konserns innkjøpsfunksjon jobber både med langsiktige kontrakter fra konsern , samt å støtte lokale innkjøpere i hvert land. Det sentrale innkjøpsteamet hjelper innkjøperne med å vurdere og overvåke leverandører med tanke på de etiske, sosiale og miljømessige temaene beskrevet i gruppens etiske retningslinjer.

Det er etablert en egen varslingskanal, for både interne og eksterne. Denne varslingskanalen er tilgjengelig på nettsiden vår. I tillegg er det flere varslingskanaler etablert internt, som verneombud på alle lokasjoner.

Indikator

Antall saker som er meldt inn gjennom varslingssaker, som viste seg å måtte følges opp (konsern)

2023
2024 er ikke klart

Antall saker av de sakene som ble fulgt opp, som medførte disiplinær aksjon (konsern)

2023
2024 ikke klart

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

De aller mest bærekraftige innkjøpene er innkjøpene vi ikke gjør. Derfor har vi opprettet Gjenbruksbanken, vårt lager, som reduserer behovet for å kjøpe nytt ved å sette plaggdeling og flerbruk i et større system. Om et plagg tas ut av bruk mens det fortsatt har levetid igjen – for eksempel om brukeren av plagget slutter eller trenger ny størrelse – sendes plagget til Gjenbruksbanken.

Vårt mål er at 40% av alle nye eller erstattede plagg til kunder skal komme fra Gjenbruksbanken, sånn at plaggene blir brukt i 100% av sin levetid.

Indikator

Minst 40% av plaggene som settes inn til kunden skal komme fra Gjenbruksbanken (lageret) vårt

2024

2023

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

a) Det er innkjøpsansvarlig som har ansvar for å overvåke og vurdere effekten av tiltak iverksatt mot leverandører av produktene våre.
For leveranser av tjenester, er det bærekraftsansvarlig, sammen med gjeldende lokal leder, som har ansvar for at tiltakene iverksettes, dokumenteres og rapporteres tilbake til sentral funksjon. Dette fordi logistikk og vaskeritjenesten er organisert under lokale anlegg og geografiske plasseringer.

Vårt kvalitetssystem for interne rutiner og systemer er satt opp med dato og tidsfrister for hvor lenge retningslinjene er gjeldende. Dermed kan vi jevnlig få en oversikt over våre interne retningslinjer og hvorvidt de er oppdatert. Det er HMS-ansvarlig som har ansvar for å følge opp rutiner og avvik.

b) Det er en styringsgruppe som er ansvarlig for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderingen årlig. I styringsgruppen sitter administrerende direktør, innkjøpsansvarlig, finansdirektør og bærekraftsansvarlig. Vi gjennomgår aktsomhetsvurderingen årlig og vurderer endringer og ønsket effekt i forbindelse med dette arbeidet. Det er bærekraftsansvarlig som har ansvaret for aktsomhetsvurderingen og oppfølging og måling av tiltak. Dette gjennomføres i praksis i en større arbeidsgruppe som inkluderer HMS, kundeservice, finans, innkjøp og salgsansvarlig.

Indikator

Antall leverandører som er vurdert etter bærekraft (CSR) kriterier - Mål: Mer enn 95% innen 2025

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Foreløpig er våre tiltak hovedsakelig på rutiner og oppfølging, og her har vi direkte kontakt med både interne og eksterne for at tiltakene fullføres. Derfor har vi også gode muligheter for å følge opp dette.

Når vi setter i gang tiltak ved avvik, håndterer vi det etter rutiner for oppfølging av leverandører, med gitt tidslinje, mål og rapportering / dialog med aktuell leverandør. Dette har vist god effekt og endring i adferd fra relevant underleverandør, i dette tilfelle innen logistikk. Vi har også hatt tiltak som gjør at vi har avsluttet kontrakter med mindre seriøse aktører i Norge innen logistikk. Effekten av dette er hovedsakelig ta vi sikrer bedre intern kontroll på hvem som kjører for oss og at deres arbeidsforhold er forsvarlig.

Når bekymringer og avklaringer dukker opp hos oss eller hos kunder, er det kort til leverandører for å få nødvendig informasjon og dokumentasjon, som for eksempel ved arbeidsforholdsendringer for fabrikkansatte i Bangladesh høsten 2024.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi kommuniserer både formelt og uformelt med interessenter som kan være berørt av vår aktivitet. Dette gjelder både ansatte og innleide, samt lokalsamfunnet forøvrig. Ved bekymringsmeldinger og avvik, tas dette gjennom lokale kanaler og vi prøver å møte interessentenes behov så langt det går gjøre. Som eksempel hjelper vi innleide selskaper i distribusjon med å sette opp og ha på plass de riktige papirer og kontrakter for å være en distribusjonspartner med oss om vi avdekker avvik.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Vi publiserer en årlig redegjørelse på nett, samt at dette også er inkludert i vår bærekraftsredegjørelse, her kommuniseres også vårt klimaveikart og vårt klimaregnskap:
https://no.elis.com/sites/no.elis.com/files/2024/04/30/B%C3%A6rekraft%20i%20Elis%201.pdf

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Elis Norge har en felles varslingskanal med Elis konsern. Denne ligger tilgjengelig på våre sider om menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold.

I tillegg kan den søkes opp og ligger på konsernets sider: https://report.whistleb.com/en/elis

Relevante saker til Elis Norge sendes til ledelsen, ved HR, i Norge.

Ved eksterne henvendelser om informasjonskrav, behandles de ut i fra hvilket området som er relevant. Hovedsakelig vil henvendelsene komme via kundeservice til bærekraftsansvarlig. Bærekraftsansvarlig har ansvar for å koble på relevante interne arbeidsområder og svare ut informasjonen innen fristen.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Avdekkes det brudd på retningslinjene hos leverandør, går Elis Norge i dialog for å utføre både umiddelbare og langsiktige tiltak. Her har vi tydelige forventninger til både tidsrammen for oppretting av brudd og til forbedringer som skal forebygge fremtidige brudd. Her er samarbeidet med konsern avgjørende for de globale verdikjedene. Gjennom dialog og tilsyn vurderer Elis behovet for relevant kompetanseheving og tilgjengeliggjøring av ressurser som setter våre leverandører i stand til å etterleve våre krav.

Vårt mål er at vi skal ha en norsk tilpasset innkjøpsprosedyre, som tydeliggjør ansvar ved avvik og gjenoppretting innen utgangen av 2025. Det er også gjort arbeid i konsern, med veiledning fra nordiske land, på hvordan vi skal forbedre revisjonsprosessene våre for leverandører, og gjennomføre en helhetlig aktsomhetsvurdering - som vil bli redegjort for i konsernets egen rapport som publiseres april 2025.

Elis konsern sitt arbeid er redegjort for her, side 197:
https://fr.elis.com/sites/fr.elis.com/files/2024/04/05/Elis_Universal%20Registration%20Document_2023_EN.pdf

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Ingen tilfeller av gjenoppretting for Elis Norge i 2024.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

Elis Norge har et uttalt mål om at det er nullaksept for trakassering i selskapet. Det skal være trygt fysisk og psykisk å jobbe for Elis. Gjennom arbeidsmiljøloven er Elis Norge pålagt å ha verneombud, arbeidsmiljøutvalg (AMU) og tillitsvalgte. Bedriften legger vekt på at det er åpen og tillitsbasert dialog mellom de ansatte og bedriften, slik at mulige og faktiske brudd på arbeidstakers rettigheter og menneskerettigheter blir avdekket og tiltak kan bli satt i gang. Et eksempel på risiko for brudd på arbeidstakers rettigheter er for mye bruk av overtid hos våre innleide sjåfører. Elis Norge jobber aktivt for å ansette sjåførene i faste stillinger i bedriften, slik at arbeidstid og kjørebestemmelser skjer i henhold til bestemmelser.

Det gjennomføres jevnlige samlinger (fysisk og på teams) med verneombudene, og I tillegg til AMU sentralt, har vi egne HMS- møter på alle lokasjoner fire ganger i året. I tillegg gjør vi medarbeiderundersøkelser og nedsetter arbeidsgrupper på bakgrunn av disse. Alle ansatte har mulighet til å organisere seg, og i dag er 63% av Elis Norges ansatte omfattet av tariffavtaler.

Vi har egen varslingskanal hvor varsler vil bli behandlet anonymt (https://report.whistleb.com/en/elis). Varslingskanalen er også tilgjengelig for ekstern varsling.

Elis Norge er sertifisert etter ISO 45001 – Ledelsessystemer for arbeidsmiljø.

Indikator

Antall varslingssaker som førte til disiplinære tiltak - I Norge

Kontaktinformasjon:

Elis Norge AS
Marit Flinder Roscher-Nielsen, bærekraftsansvarlig, Elis Norge AS
marit.flinder@elis.com